

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 6C/142/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6710218325
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dalibor Miľan
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6710218325.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom Mgr. Daliborom Miľanom v právnej veci žalobcu Z., nar. XX. XX. XXXX., bytom J., občanovi SR, proti žalovanému Slovenská advokátska komora, IČO: 30 795 141, Kolárska 4, 813 42 Bratislava, zast. JUDr. Janou Biroščákovou, advokátkou AK Zvolen, so sídlom Trhová č. 1, 960 01 Zvolen, o ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

O trovách konania súd rozhodne do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobca sa svojim žalobným návrhom domáhal ochrany osobnosti formou verejného mediálneho ospravedlnenia. Pôvodným návrhom sa domáhal aj peňažnej náhrady vo výške 15.000,- Eur z titulu nemajetkovej ujmy, no v priebehu konania ešte pred posledným meritórnym rozhodnutím žalobu v časti relutárnej náhrady zobral späť.

Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Súd vo veci naposledy rozhodol dňa 07. 11. 2013 rozsudkom, kde uložil povinnosť žalovanému ospravedlniť sa žalobcovi v intenciách ním požadovaného textu. Proti tomuto rozsudku žalovaný podal odvolanie, pričom odvolací súd uznesením 13Co/934/2014-220 zo dňa 04. 08. 2014 rozsudok Okresného súdu Zvolen zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V časti svojho zrušujúceho uznesenia okrem iného uvádza, že vo veci bol prvý rozsudok okresného súdu 6C/142/2010-83 (ktorým bola žaloba zamietnutá) zo dňa 21. 11. 2011 zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/79/2012-102 zo dňa 25. 04. 2012. V uznesení bolo zdôraznené, že podmienkou poskytnutia ochrany osobnosti je však nielen neoprávnený zásah do jej osobnostných práv, ale takýto neoprávnený zásah musí byť objektívne spôsobilý privodiť fyzickej osobe ujmu. Ohľadom tejto skutočnosti bolo treba zistiť intenzitu zásahu a posúdiť stupeň negatívnych dôsledkov dopadu neoprávneného zásahu na chránené právo. Právne závery okresného súdu uvedené v dotknutom rozsudku neboli v plnom rozsahu podložené správnym výkladom ustanovení § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka a preto bolo potrebné pre správne rozhodnutie vo veci skutkovo a právne zamerať pozornosť na otázku zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti (napríklad v ktorých smeroch alebo sférach a oblastiach sa prejavila ujma spôsobená žalobcovi, aký bol stupeň závažnosti spôsobenej ujmy a pod.).

V podstate to bol jediný dôvod, pre ktorý odvolací súd po druhýkrát zrušil rozsudok súdu prvého stupňa. Následne v intenciách § 226 OSP súd zameral dokazovanie v zhora naznačenom smere.

Súd na základe skutočností obsiahnutých v odôvodnení podaného žalobného návrhu, ústnych prednesov žalobcu a právneho zástupcu žalovaného, listinnými dôkazmi špecifikovanými v pôvodných prvostupňových rozsudkoch, výsluchom svedkov S. - matky žalobcu, výsluchom svedka Z. a Z.W., ako aj na základe ďalších listín ako aj ostatných dôkazov, zistil tento skutkový stav:

Žalobca podanú žalobu odôvodnil tým, že žalovaný na zasadnutí svojho predsedníctva dňa 12. 06. 2008 prijal uznesenie č. 2496/08, ktorým podľa § 7 ods. 1 písm. f) zákona o advokácii vyčiarkol žalobcu zo zoznamu advokátov z dôvodu, že tento nezaplatil príspevok na činnosť žalobcu za rok 2007. Dôkazom skutočnosti bola priložená fotokópia uznesenia žalovaného. Následne žalovaný v Bulletine Slovenskej advokácie č. 11/2008 zo dňa 02. 12. 2008 na str. 49 pod nápisom „Zo zoznamu advokátov boli vyčiarknutí podľa § 7 ods. 1 písm. f) zákona o advokácii“, následne uverejnil informáciu, podľa ktorej bol zo zoznamu advokátov od 09. 10. 2008 vyčiarknutý žalobca, čoho dôkazom bola fotokópia dotknutej listiny.

Podľa § 7 ods. 1 písm. f) zákona NR SR č. 586/2003 Z. z. o advokácii v znení neskorších predpisov, komora vyčiarkne zo zoznamu advokátov toho, kto je v omeškaní so zaplatením príspevku na činnosť komory o viac ako šesť mesiacov a príspevok nezaplatil ani do jedného mesiaca po tom, čo ho komora vyzvala na zaplatenie spolu s poučením o následkoch nezaplatenia.

Skutočnosť, že žalobca v čase zverejnenia nepravdivej informácie mal všetky príspevky uhradené, bola preukázaná v konaní prebiehajúcom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23S/25/2009, ktorý viedol preskúmvacie konanie Predsedníctva SAK č. 2496/08 zo dňa 12. 06. 2008. Z dokazovania vykonaného v predzrušujúcom konaní bolo preukázané, že žalobca mal v čase zverejnenia nepravdivej informácie všetky príspevky na činnosť žalovaného riadne a včas uhradené, napriek tomu však predsedníctvo SAK prijalo dňa 12. 06. 2008 uznesenie, ktorým vyčiarkol žalobcu zo zoznamu advokátov z dôvodu omeškania so zaplatením príspevku na činnosť žalovaného (informácia už bola neaktuálna), čím malo dôjsť do zásahu do osobnostných práv žalobcu vzhľadom k tomu, že túto informáciu si v Bulletine slovenskej advokácie prečítalo niekoľko tisíc advokátov, advokátskych koncipientov, ale aj iných osôb v právnických profesiách.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

S poukazom na citované ustanovenia okresný súd opäť konštatuje zásadnú vec a to, že v čase keď žalovaný interpretoval informáciu o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov, vychádzal zo všetkých pre neho dostupných informačno-právnych podkladov; v čase publikovania informácie totiž existovalo právoplatné rozhodnutie predsedníctva SAK o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov. Je právne nepodstatné, či tento orgán rozhodol na základe úplných informácií vecne správne, alebo došlo k pochybeniu a následne nezákonnému rozhodnutiu. Publikovaná informácia v čase mediálnej interpretácie zodpovedala skutočnej realite.

V ostatnom pozrušujúcom konaní sa súd zaoberal zisťovaním intenzity zásahu, posúdenia stupňa negatívnych dôsledkov dopadu neoprávneného zásahu na chránené právo žalobcu, pričom zameral pozornosť aj na otázku zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti.

Vypočutá svedkyňa S.. D. I. (matka žalobcu) uviedla, že článok v spomínanom advokátskom periodiku nečítala. Naproti tomu si však myslela, že povest' jej syna utrpela po profesionálnej stránke, domnievala sa že z tohto dôvodu mal syn aj menej klientov - nevedela ale jednoznačne preukázať, že skutočne práve v dôsledku publikovania tejto informácie sa znížil počet záujemcov o poskytovanie právnych služieb jej syna alebo nie. Ďalej tvrdila, že žalobcu vzniknutá situácia poznačila aj zo zdravotného hľadiska, syn utrpel ťažké zdravotné ochorenie, kedy mu dokonca sama mala pomáhať z kómy. V konaní však žiadnym právne relevantným spôsobom nebolo preukázané, že žalobca v dôsledku publikovania uvedeného článku utrpel ťažké zdravotné ochorenie, ktoré malo dokonca spôsobiť kómu o ktorej sa zmienila jeho matka.

Svedok Z.. P. N. uviedol, že žalobcu osobne pozná ako bývalého spolužiaka zo štúdií, pričom tento chodil o rok vyššie ako on. Uviedol, že na žalobcu si spomína ako na dobrého študenta, v podstate bezproblémového vo vzťahu k štúdiu. Keď si prečítal oznámenie v Bulletinu slovenskej advokácie o tom, že žalobca bol vyčiarknutý z dôvodu nezaplatenia, touto informáciou bol značne prekvapený. Uviedol že pri stretnutiach s kolegami v rámci mimopracovnej činnosti, keď sa vzájomne bavili o odborných otázkach alebo iných veciach súvisiacich s právom a on sa pýtal na názor v konkrétnej veci ostatných, bolo mu povedané aby si vec naštudoval, lebo môže skončiť ako I.. Vzájomne sa domnievali, že zrejme žalobca pracoval v prostredí kde nemal dostatok klientov, nemohol zrejme vykonávať svoju činnosť podľa vlastných predstáv a ľudovo povedané, zrejme z tohto dôvodu asi skrachoval - preto nezaplatil poplatok za členstvo v advokátskej komore. Zdôraznil, že keď sa stretol s kolegami, nikdy nebola hlavnou témou debata alebo rozhovory o žalobcovi. V ďalšom prípade svedok uviedol, že ho požiadal jeho známy o zodpovedanie otázky z takej právnej oblasti, ktorej sa on nevenoval. Povedal mu, že pozná právne zdatného človeka, ktorý dobre študoval a je odborník v danej problematike. Keď sa ho dotýčná osoba spýtala o koho sa jedná a svedok mu odpovedal, že ide o Z.. I., dotýčný stratil záujem o odborný názor žalobcu so slovami, že by mal radšej záujem o niekoho, kto nie je vyčiarknutý zo zoznamu advokátov. V neposlednom rade spomenul aj situáciu, keď sa žalobca stretol spolu so svedkom a ďalšími aktívnymi advokátmi, boli si posedieť na káve a keď bolo potrebné zaplatiť účet, tento chcel uhradiť žalobca, no niektorý z prítomných mu povedal aby tak nerobil a radšej nech si zaplatí členské.

Z.. Y. V. sa dozvedela o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov z dôvodu nezaplatenia členského len v rámci bežného šírenia informácií medzi spolužiakmi, alebo osobami s ktorými v rozhodnom období študovali na vysokej škole. Žalobcu pozná 20 rokov, bol jej spolužiakom. Keď sa o uvedenej informácii dozvedela, nechcela veriť svojim ušiam, pretože žalobcu poznala ako dobrého žiaka, zodpovedného človeka, no po tejto udalosti sa jej kontakty so žalobcom prerušili. Na otázku sudcu uviedla, že po tom, ako sa dozvedela o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov, v prípade ak by ju bol žalobca kontaktoval telefonicky so slovami, či by s ním išla na kávu uviedla, že by toto pozvanie asi odmietla. Na ďalšiu otázku sudcu však svedkyňa uviedla, že by sa so žalobcom stretnúť chcela, pretože by si chcela vypočuť „pravdu“ z jeho uhla pohľadu.

Právny zástupca žalovaného súdu predložil výpis z „Advokátskej matriky“, pokiaľ ide o žalobcu, uvádza sa tu jeho zápis o zoznamu advokátov, vyčiarknutie, dôvod vyčiarknutia a obdobie, kedy bol aktívnym advokátom, obdobie kedy bolo pozastavené členstvo a podobne. Súdu ďalej predložila výpis z matriky na vypočutého svedka Z.. P. N., ktorý bol v minulosti tiež riešený advokátskou komorou a bol mu pozastavený výkon advokácie na 3 roky, predložila súdu aj fotokópiu rozhodnutia disciplinárneho senátu pri Slovenskej advokátskej komore vo vzťahu k svedkovi Z.. N., ide o rozhodnutie zo dňa 01. 03. 2011 disciplinárneho senátu pri SAK zo dňa 22. 03. 2013. Uvedené listiny zástupca žalovaného predložil z dôvodu posúdenia objektivity a hodnovernosti svedeckej výpovede Z.. Z. N..

Na otázku sudcu, žalobca uviedol, že je pravdou, že v minulosti zastupoval Z.. N. v konaní pred Ústavným súdom SR. Poukázal však na to, že svedok nebol nikdy v minulosti súdne trestaný, pokiaľ žalovaný predložil súdu listiny, sú to interné konania v rámci SAK. V prípade ak by svedok nebol bezúhonný, určite by dnes nebol členom SAK.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že informácia ktorá bola uverejnená v Bulletinu Slovenskej advokátskej komory v čase jej uverejnenia bola vlastne relevantná, vychádzala z rozhodnutia predsedníctva advokátskej komory, ktoré bolo neskôr autoremedúrou zrušené. K návratu do pôvodného stavu došlo priamo rozhodnutím žalovaného. Poukázal aj na to, že v minulosti nešlo o ojedinelé nezaplatenie členského poplatku, to sa stalo u žalobcu opakovane, čo taktiež bolo predmetom disciplinárneho konania.

Predmetom občianskoprávných vzťahov môžu byť nielen veci, práva, tvorivé výsledky ľudskej činnosti, ale aj určité imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka, ku ktorým patria napr. meno, česť, dôstojnosť, telesná integrita a podobne. Občianskoprávna úprava v oblasti ochrany osobnostných práv vychádza z druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky a to článkov 14, 15, 16, 19, 20 a 21 a je konkretizovaná v právnych vzťahoch subjektov s rovnakým právnym postavením. Je potrebné však zdôrazniť, že zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený. Neoprávnený zásah musí byť spôsobilý privodiť ujmu na osobnosti fyzickej osoby z

hľadiska jej postavenia v spoločnosti. Ochrana osobnosti náleží každej fyzickej osobe ako subjektu práva, pričom z povahy veci vyplýva, že sa vždy jedná o fyzické osoby.

Porušenie práva na súkromie sa odlišuje od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť spoločnosti. Neoprávnený zásah do práva na česť a dôstojnosť má závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Tento difamačný následok však len nie je jediným právne akceptovateľným prejavom závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na chránených právach. Pri rozhodovaní o samotnom ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej jednote je neprípustné, aby sa pre toto hodnotenie stali rozhodujúcimi len subjektívne pocity dotknutej fyzickej osoby, t. j. jej negatívna individuálna psychická reakcia. Subjektívne kritérium hodnotenia nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka, je vzhľadom na možnosti založenia nežiaducich rozdielov pri vzniku občianskoprávných sankcií neprijateľné.

Tak ako uvádza odvolací súd vo svojom zrušujúcom uznesení, súd mal v ďalšom posúdiť stupeň negatívnych dôsledkov dopadu neoprávneného zásahu na chránené právo žalobcu, predovšetkým sa mal zamerať na otázku zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, ak došlo k zníženiu vážnosti v akom smere, v akých sférach a oblastiach sa prejavila ujma spôsobená žalobcovi a podobne. Vypočul preto svedkov, ktorých navrhol sám žalobca. Výpoveď matky súd vyhodnotil ako značne nepresvedčivú a to nielen z dôvodu blízkeho rodinného vzťahu k osobe žalobcu, ale predovšetkým z dôvodu nepreukázaných jej tvrdení, ktorá v inkriminovanom období nebola v tak úzkom styku so synom (žalobcom), dokonca uvedený článok ani nečítala. Na druhej strane však tvrdila, že v tom čase vzniknutá situácia ťažko aj zo zdravotného hľadiska poznačila žalobcu, ktorý mal utpieť ťažké zdravotné ochorenie s následkom upadnutia do kómy. Opäť súd toto považoval za tvrdenie, ktoré nebolo nielen svedkyňou, ale ani samotným žalobcom právne relevantným spôsobom preukázané.

Pokiaľ ide o výpoveď svedka Z. P. N., je pravdou že tento bol v minulosti disciplinárne riešený Advokátskou komorou, s následkom pozastavenia výkonu advokácie na 3 roky, kedy už len z tohto dôvodu žalovaný spochybnil objektivitu a hodnovernosť výpovede svedka. Skutočnosti, o ktorých hovoril svedok vo svojom prednese vo vzťahu k informácii o vyčiarknutí žalobcu zo zoznamu advokátov nepreukázali závažný zásah a hlbokú intenzitu zníženia dôstojnosti a vážnosti žalobcu v spoločnosti, pretože „poznámky kolegov advokátov“ bolo možné podľa prednesu svedka vykladať aj ako určité ironizujúce vyjadrenia v rámci „zábavy na účet iného“ pri posezení v reštaurácii na pive, alebo v kaviarni.

Svedkyňa Z. Y. V. podľa názoru súdu na začiatku prednesu uviedla, že po zistení informácie, že žalobca bol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov, prerušila kontakty s ním, aj napriek tomu že ho poznala mnoho rokov zo študentských čias ako dobrého žiaka a zodpovedného človeka, v ďalšej časti výpovedi už pripustila, že by sa s ním chcela stretnúť a vypočuť si jeho „pravdu“. Z uvedeného je zrejmé, že aj napriek vyčiarknutiu žalobcu zo zoznamu advokátov, sa kamarátsky a ľudský postoj svedkyne k žalobcovi nezmenil a táto neuviedla, že po zistení tejto informácie by ho ako človeka odmietala a opovrhovala by ním.

Vzhľadom k tomu, že v konaní boli vypočutí svedkovia, ktorých navrhol žalobca a práve títo mali preukázať opodstatnenosť jeho tvrdení sa tak nestalo, žalobca právne účinným spôsobom nepreukázal, že došlo k intenzívnemu dopadu neoprávnenosti zásahu na chránené právo a preto súd aj z tohto dôvodu žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 3 OSP tak, ako to vyplýva z druhej časti výroku rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta OSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho rovny (§ 42 ods. 3 OSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 33/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP t.j.

1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania

3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený

4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie

5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný

6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP), t.j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 OSP,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 OSP).